

Sluttrapport til Nasjonalbiblioteket knyttet til utviklingsmidler for prosjektet:

Bærekraftslaben – samarbeid, skaping og kunnskapsformidling for fremtiden

(toårig prosjekt for perioden 1.9.2022 – 1.9.2024)

Oversikt over innhold:

- A. Om formålet med prosjektet – fra prosjektsøknaden
- B. En kort gjennomgang av de ulike delmålene i prosjektet – hva har blitt gjort og måloppnåelse
- C. Regnskap for prosjektet

Prosjektet har er nå avsluttet.

A. Formålet med prosjektet – fra prosjektsøknaden:

Mål Biblioteket har som folkeopplyser og kunnskapsformidler mulighet til å være en essensiell endringsagent i tilknytning til FNs bærekraftsmål. Bibliotekenes bidrag til samfunnet med å nå målene er særlig tydelig på områder som handler om livslang læring, tilgang til informasjon og kunnskap, og sosial inkludering. Gjennom samarbeid og kunnskap- og ferdighetsformidling skal vi skape endringer i folks valg og vaner, og synliggjøre biblioteket som et bærekraftig valg for fremtiden.

Prosjektet har følgende 3 delmål med en rekke underhørende leveranser/aktiviteter knyttet til hvert delmål.

1. Øke innbyggernes kunnskap om bærekraftsmålene, og sammen med ansatte, innbyggere og relevante organisasjoner gå fra kunnskap til ferdigheter gjennom skaping- og læringsaktiviteter i bærekraftslaben.

Delmål 1: Skaping og læring for bæring

Det økologiske håndavtrykket er et uttrykk for de positive handlingene våre i forhold til å jobbe for en bærekraftig utvikling og et bærekraftig samfunn. Slike handlinger kan være kan være positive for både sosiale, økonomiske og miljø- messige forhold. Hvordan kan biblioteket øke innbyggerne i Bergen sitt økologiske håndavtrykk? I prosjektet vil vi utvikle et bærekrafts-laboratorium ved Hovedbiblioteket med satellitter i bydelene. Verkstedsbaserte skape- og læringsaktiviteter skal gjøre målene om til noe håndfast en kan jobbe med fysisk, snakke om, og se og ta på. BOB er i gang med ombygging av hovedbiblioteket, og skal utforme en etasje dedikert til læring. Vi skal bruke bærekraftsmålene som fundament for utvikling av læringslaben. Prosjekt vil gi oss erfaringer og kunnskap om hvordan vi kan utvikle nye bibliotekstjenester basert på bærekraftsmålene. I samarbeid med FN-sambandet, kunnskapsorganisasjoner, ungdomskoler og pensjonistforeninger, og ved å bruke skaping, uttrykk og dialog som

verktøy i bærekraftslabben, vil bærekraft bli noe en gjør sammen, til det beste for menneskene, byen og planeten. Målene skal initieres og organisere sosiale prosesser knyttet til kunnskapsdeling og kulturformidling gjennom læringsaktiviteter i verkstedsform. I arbeidet med aktivitetene vil vi tilstrebe å gå fra kunnskaper til ferdigheter hos deltagerne

2. Tilgjengeliggjøre og formidle kilder, kunnskap og forskning på bærekraftsmålene, i samarbeid med Universitetsbiblioteket i Bergen.

Delmål 2: Bærekraftforskning for alle

I denne delen av prosjektet skal vi jobbe med biblioteket som arena for formidling, tilgjengeliggjøring og innsikt med utgangspunkt i forskning på FNs bærekraftsmål. Folkebiblioteket er et sted for offentlige samtaler og debatt, og er en velfungerende demokratisk institusjon som jobber for ytringsfrihet og demokrati. Vi vil sammen med Universitetsbiblioteket (UB) ved Universitetet i Bergen utforske mulighetene for å samarbeide om å formidle prosjektet "Bærekraftforskning for alle" til byens befolkning, et prosjekt som har som mål å samle vitenskapelige publikasjoner knyttet til FNs Bærekraftsmål og tilgjengeliggjøre dem for allmennheten i en gjenfinningstjeneste. For at vi skal nå FNs Bærekraftsmål må befolkningen ha god tilgang til kvalitetssikret informasjon og kunnskap om bærekraftsmålene. Universitetet på sin side har tilgang til grundig og god forskning på feltet, men har utfordringer med å nå bredt ut i befolkningen. Folkebibliotekene derimot, er en åpen og tilgjengelig institusjon som når alle lag i samfunnet, men som mangler tilgang til kunnskap som UiB besitter.

I kraft av sin kunnskap om formidling og arrangement, samt en god tilgang på publikum, skal Bergen Off. Bibliotek utforske ulike modeller for formidling, levendegjøring og tilgjengeliggjøring av de vitenskapelige publikasjonene UB har samlet i sin gjenfinningstjeneste. For at forskningen skal nå ut til befolkningen må vi skape oppmerksomhet rundt publikasjonene. Dette skal vi gjøre gjennom å invitere forskere, skribenter og andre eksperter på bærekraftsmålene til å holde foredrag, kurs, gjennomføre samtaler og debatter for å belyse de ulike aspektene ved bærekraftsmålene. Fundamentene for alle disse arrangementene er gjenfinningstjenesten til UB. Prosjektet skal se på hvilke synergieffekter som oppstår når et universitetsbibliotek og folkebibliotek samarbeider.

3. Synliggjøre bibliotekets samfunnsrolle i å bidra til å nå målene, og vise innbyggerne at ved å bruke bibliotekets tjenester tar de selv et bærekraftig valg.

Delmål 3: Biblioteket som et bærekraftig valg

I denne delen av prosjektet skal vi kommunisere og synliggjøre hvorfor det å bruke biblioteket er å ta et bærekraftig valg, og hvorfor du, ved å bruke biblioteket, bidrar til at verden når bærekraftsmålene innen 2030. På denne måte ønsker vi også å nå ikke-brukerne og få flere til å bruke biblioteket. På mange måter kan en si at bibliotekene bidrar til de 17 målene allerede nå, men språket, kunnskapen, metoder, partnerskap og strategisk planlegging i relasjon til bærekraftsmålene må etableres og utvikles, slik at vi ser sammenhengen med bibliotekets arbeid og målene, og at dette blir synlig for

samfunn og innbyggere.

Biblioteket er et viktig ledd i en bærekraftig kulturproduksjon, der vi f. eks inngår i et kretsløp som en viktig aktør innen bokbransjen og litterær produksjon. At selve forretningsmodellen vår med utlån av bøker og medier er en sirkulær økonomi og delingsøkonomi, og innbyggerne kan redusere sitt eget fotavtrykk ved å bruke bibliotekets tjenester.

For å være en troverdig avsender av budskapet må biblioteket selv være åpent og transparent om arbeidet med bærekraft i egen virksomhet. Prosjektet vil gjøre opp status for bibliotekets tiltak, og fortette å sette søkelys på dette, slik vi f. eks har gjort i materialvalg og gjenbruk ved oppretting av nye bydelsbibliotek. I Nasjonal bibliotekstrategi (2020-2023) heter det at bibliotekene må gjennomføre utslippsreducerende tiltak, og at de bør stå frem som bærekraftige organisasjoner i valg av løsninger for blant annet avfallshåndtering, engangsplast og klimaeffektive bygningsløsninger. Dette vil prosjektet bidra til, og synliggjøre, og vurdere ulike tiltak som f.eks. Miljøfyrtårnsertifisering for bibliotek.

Aktiviteter og leveranser i denne delen av prosjektet skal synliggjøre hva biblioteket gjør, og kan gjøre, for å bidra til sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. Hovedbudskapet er at ved å velge å bruke bibliotekets tjenester tar du et bærekraftig valg.

Markedsføring- og informasjonsmateriale som fysiske plakater, digitale utstillinger, kortfilm, visualiseringer, grafisk profiler og informasjon som utformes i prosjektet, skal kunne gjenbrukes av alle andre bibliotek som ønsker det. Dette er et felles løft for synlighet av biblioteket som et bærekraftig valg. Overføringsverdien vil være høy, siden alle bibliotek nå står i samme situasjon, med krav om å gjøre noe - vi trenger å bli aktiv og synlig som en viktig bidragsyter for at vi sammen skal nå målene.

B. En kort gjennomgang av de ulike delmålene i prosjektet – hva som har blitt gjort og måloppnåelse

Under følger en kort statusrapport knyttet til hvert enkelt delmål og leveranse som skissert i prosjektsøknaden. På slutten av hvert delmål vil det sies noe om måloppnåelse/hvilke resultater som er oppnådd.

Bærekraftskafe – samtaler på tvers av generasjoner

Delmål 1, leveranse 1: Bærekraftssamtaler - Samtaler/dialoger mellom elever ved ungdomsskoler og seniorer, med bærekraft og fremtiden som tema.

Et mål i prosjektet var å arrangere bærekraftssamtaler mellom generasjoner etter modell fra språkkafeer. Modellen tar utgangspunkt i at folk samles for samtaler rundt et bord, hvor det blir utdelt et knippe samtaleemner. Målet var å samle folk fra ulike generasjoner, her ungdommer og seniorer, for å få dem til å utveksle kunnskap, synspunkt og erfaringer knyttet til utfordringer som ligger i FN sine bærekraftsmål.

For å få ungdomsskoleelevene til å være engasjert ville vi utvikle kort med samtaleemner basert på deres interesser og innspill. Steg en i prosessen ble å holde en workshop med en liten gruppe elever fra Rothaugen ungdomsskole. Her viste vi dem eksempel på hva gode samtalestarterspørsmål kunne være. Deretter gjennomførte vi en prosess hvor de utviklet samtalestarterspørsmål knyttet til ulike overordnede kategorier. Dette resulterte i en unik kortstokk med spørsmål som vi kunne ta i bruk på bærekraftskafeen. Denne kortstokken finnes i best practice kippet til prosjektet. Å gjennomføre en slik prosess med målgruppen som opplegget var ment for sikret både at vi skapte spørsmål som engasjerte ungdommene – men også at spørsmålene med lokalt forankret i akkurat vår by. Når spørsmålene handlet om lokalmiljøet gjør det bærekraftsutfordringer håndgripelige og engasjerende for dem som deltar.

Rekruttering

Gjennom bibliotekets kontaktnettverk rekrutterte vi en lokal skole til å være med. Det var ikke vanskelig å overtale lærerne for en 10.klasse på Rothaugen ungdomsskole til å delta i prosjektet. Undervisning om bærekraftig utvikling er en viktig del av FNs bærekraftsmål og det kan relateres til pensum for elevene. Erfaringen er at det skal allikevel litt organisering til for å gjennomføre denne typen opplegg med en lokal skole. Lærerne har det travelt og det var utfordrende å finne tid til planlegging. Å finne et tidspunkt for gjennomføring krevde også litt da skoledagen er tettepakket, og det tar tid for elevene å reise til/fra biblioteket for å delta. Når opplegget er ferdigutviklet er det nok noe lettere å rekruttere skolene da man kan være mer konkret i hva opplegget er og hvor lang tid det tar.

Til bærekraftskafeene skulle det også rekrutteres seniorer. Vi visste at det ville komme 25 elever og ønsket at det skulle være en likevekt av elever og seniorer rundt hvert kafebord. Likevekten var viktig for oss da det ikke skulle oppleves som at her skal de eldre belære de yngre. Vi ønsket at alle skulle være likestilte – og at alle sine innspill skulle telle like mye. Dette innebar at vi rekrutterte 12 – 18 seniorer. Her brukte vi skolens og bibliotekets kontaktnettverk til å rekruttere seniorer og pensjonerte lærere vi tenkte kunne være interessert. I tillegg kontaktet vi Pensjonistforeningen og Besteforeldrenes klimaaksjon. Dette ble gjennomført ved å sende ut formsskjema der man kunne melde seg på. Som med alle slike typer arrangementer så krever det en del logistikk arbeid – spesielt når man gjør ting første gang. Dersom dette hadde blitt et

fast arrangement hadde det nok blitt mindre arbeidsbelastende å gjennomføre rekrutteringen. Det mest ideelle ville nok vært å inngå et fast samarbeid med en pensjonistforening eller lignende der de kunne ta litt eierforhold til konseptet og vært medhjelpere til å rekruttere seniorer.

Gjennomføring

Bærekraftskafeen ble gjennomført med 25 elever fra 10 klasse og 10-15 seniorer over 2 timer. Det startet med en liten innledning før man gjennomførte samtale ved bordene. Her hadde man en kort pause på midten og en liten evaluering på slutten.

Mange beskrev dagen som en svært positiv opplevelse, og ved håndsopprekning kom det frem at stort sett alle følte at det hadde lært noe nytt.

- Det var lærerikt! Du får nytt perspektiv og meninger av å sammenligne mellom generasjoner, sa Sigurd (15) som var der sammen med klassen sin. Han satt på et bord sammen med to andre skoleelever og et par eldre. - Det ble en fin samtale, mente Lisa (15) som satt på samme bord som Sigurd.

Tilbakemeldingen fra en av de eldre deltakerne var at konseptet var en god idé, og at det var inspirerende å snakke med ungdom som er åpen og engasjerte. - En form for terapi og snakke med ungdom, sa Håkon (81).

Videreføring

Det ble dessverre bare tid til en gjennomføring i prosjektet. Men planen er å gi opplæring til dem som arbeider med skole på biblioteket slik at det kan gjennomføres flere bærekraftskafeer på sikt. Det vil nok være lettere å implementere dette som et regelmessig tilbud for dem som jobber tett opp mot skolene allerede – eller i det minste dra nytte av deres kontaktnettverk med skolene for å kunne rekruttere flere klasser i fremtiden. Nå når vi har ferdige utviklede kort og erfaring med gjennomføring er det enklere å arrangere bærekraftskafe på nytt.

Måloppnåelse/evaluering

Bærekraftskafeemodellen bidro til å skape gode samtaler og engasjement for bærekraftstema på tvers av generasjoner. Elevene rapporterte at de følte seg mer «fri» i samtalen når de ikke hadde krav om å levere noe etterpå. Gjennom en felles oppsummering på slutten av arrangementet kom det tydelig frem at flere av deltakerne hadde fått et økt engasjement for temaene det ble snakket om. Engasjementet tok mange former fra entusiasme rundt å ha lært noe nytt til ønske om å skrive brev til politikere med krav om endrede regler og lover.

Det ble ikke laget podcast av noen av samtalene.

Utvikling av Bærekraftslaben

Delmål 1, leveranse 2: Utvikling av bærekraftslaben – Utvikle lab for bærekraft i underetasjen på Hovedbiblioteket med satellitter ut til filialer, Vil vite og utadrettet lokasjoner/pop-up. Utvikle og tilby verksteder for ferdighetsformidling der vi jobber fysisk med bærekraftsmålene. Deltagerne skaper, utvikler, modellerer, utforsker, reparerer og lærer. Ta i bruk både ansattes og innbyggernes mangfoldige og uformelle kompetanse i utvikling og gjennomføring av læringsaktivitetene (syng, reparasjon osv., fiske, håndverk). Ferdigheter fra en annen tid eller en annen kultur tas fram, og vurderes som løsning på utfordringer. Utforske konsepter som «lærings sirkler», etter modell fra boksirkler. Utforske “incidental learning”-metodikk, hvor vi setter bærekraftsaktiviteter inn i nye/eksisterende aktiviteter, og får en merverdi av læring i aktiviteten. Som del av laben, brukes verktøystraller som mobile skaperverksteder og utadrettet ambulerende læringsvirksomhet, for å være til stede der bergenseren er med aktivitetene.

Det er blitt lagt ned mye arbeid i å etablere en Bærekraftslab på hovedbiblioteket som har hatt satellitter ute i filialene og andre lokasjoner. Arbeidet har blitt høyt prioritert og biblioteket har brukt ekstra ressurser for å få til denne satsningen. Hjemmesiden for bærekraftslaben finnes her: <https://bergenbibliotek.no/baerekraftslaben>

Under følger en kort statusrapport for disse ulike punktene:

- Det fysiske rommet
- Utstyr og bookingsystem
- Hvordan sørge for at lånere og ansatte får kompetanse til å bruke det utstyret vi har
- Faste arrangementer i Bærekraftslaben (torsdager, Besteforeldre, Fiksefest) + annet
- De ulike type kursene vi har prøvd ut
- Aktiviteter i bydelene
- Tilstedeværelse på andre arenaer
- Markedsføring og hvordan å nå ut til potensielle brukere

Bærekraftslaben – den fysiske laben i underetasjen på hovedbiblioteket

I november 2022 åpnet Byråd for kultur, frivillighet og inkludering Eduardo Andersen, Bærekraftslaben sitt fysiske rom på hovedbiblioteket. Rommet består av ulike verksteder innen tekstil, lyd/billedproduksjon og et voksenverksted som blant annet inneholder 3d printere, 3d skanner, cnc fres og vinylkutter. Vi har også et barneverksted med utstyr for skaping og læring av ferdigheter innen teknologi og programmering. Tanken er å være et sted for læring, skaping, deling og reparasjon – i tråd med bærekraftsmålene. Her har vi spesielt fokus på livslang læring, demokrati, sosial inkludering, delingsøkonomi og tilgjengeliggjøring av teknologi for alle, samt reparasjon av klær og gjenstander slik at vi bidrar til et samfunn der det blir kastet mindre.

Fasilitetene – rom og utstyr

Bærekraftslaben består av fire ulike rom (+ barnas verksted som ligger i tilknytning til rommet)

1. Et stort fleksibelt fellesareal. Dette rommet har et minikjøkken og det store arealet går an å dele i to ulike soner. I enden av det store rommet er det satt opp to symaskiner. Ellers er rommet møblert med en ulike flyttbare bord og stoler, en stor skjerm til presentasjoner mm og en infoskjerm.
2. Et møterom utstyrt med et stort bord og sitteplasser for 10-12 personer. Her finner man en stor skjerm som kan brukes til presentasjoner og digitale møter mm. Rommet har glassvegger ut mot det store fellesarealet. Dette sørger for at det er et åpent rom hvor ansatte kan følge med på hva rommet brukes til – og det sørger for sikkerhet knyttet til dem som bruker rommet. Møterommet kan bookes av bibliotekansatte til internmøter og av publikum under forutsetning av at det skal pågå møteaktivitet.
3. Et studio hvor man finner et ferdig oppsatt podcaststudio samt et område med grønnskjerm som kan brukes til å ta opp film eller ta bilder. Innerst i rommet er det et eget lite rom med datamaskiner som man kan bruke til redigering av lyd- og bildemateriell. Her baserer man seg på software som er åpent og gratis for publikum å laste ned på sin egen maskin.
4. Et verksted for reparasjon og produksjon i mindre skala. Her finnes to 3d printere, en 3d skanner, en laserkutter, en vinylkutter, en cnc fres, en varmpresse, loddeutstyr og en større hullboremaskin. I tillegg finnes en rekke småverktøy til enkelt vedlikehold og reparasjon. (Skrujern, hammer, målebånd, lim til enkle reparasjoner mm.) Vi har med vilje unngått en del utstyr som man vanligvis ville finne i en sløydsal for tre eller metall. Dette handler om at vi ikke har plass i rommet og at disse aktivitetene ville forårsaket masse støv som ikke er kompatibelt med den andre aktiviteten (for eks. 3d printere)

Utlån av utstyr og rom

I tråd med bærekraftsmålene har en målsetning for bærekraftslaben vært å være inkluderende sted for alle, fremme delingsøkonomi og tilgjengeliggjøre ny teknologi for alle. Å bruke utstyret i laben, samt forbruksmateriell knyttet til bruken*, har vært gratis for alle. Ved å fremme delingsøkonomi reduserer vi behovet for eie sitt eget – noe som sørger for at alle får tilgang til utstyr uansett økonomisk bakgrunn og at vi reduserer forbruket med tanke på klima.

Det har vært et mål for oss at utstyret skal være tilgjengelig for bruk i hele åpningstiden og bli brukt mest mulig. Derfor la vi opp til en løsning der folk kunne booke utstyret. Dessverre har ingen av bookingløsningene vi har brukt til nå hatt en god mulighet for å hente ut statistikk. Men vi kan se at bruken av utstyret øker jevnt jo mer det blir kjent at denne tjenesten er tilgjengelig.

Hvorfor trengs det en bookingløsning?

Vi indentifiserte flere gode grunner til at vi måtte ha en bookingløsning for utstyret.

1. Brukeren skulle vite at utstyret var ledig når hen kom til biblioteket for å bruke det.
2. Vite hvem som har brukt utstyret for å forhindre tyveri og skader.
3. Ha en oversikt over i hvilken grad utstyret ble brukt
4. HMS – sikre at utstyret ble brukt på en forsvarlig måte.

5. Sikre at utstyret ble brukt i tråd med intensjonene for bærekraftslaben.

For at lånerne kunne booke utstyret måtte de lese og være enige med et sett med tilleggsregler (vedlagt i best practice kit BPC) Det ble lagt inn på låner i bibliotekssystemet at hen hadde godtatt disse reglene. Reglene skisserte blant annet at man hadde satt seg inn i hvordan utstyret fungerte, sikkerhet rundt utstyret, en forpliktelse til å behandle utstyret pent og gi beskjed dersom det var noe som ikke fungerte og at det ikke ble brukt til kommersiell produksjon. Aldersgrensen for å kunne booke utstyret ble satt til 15 år av HMS hensyn – men det ble åpnet opp for at foreldre gjerne må ta med seg barn dersom de tar ansvar for barnas sikkerhet.

En god del av utstyret i bærekraftslaben er innelåst/låst fast fordi det er kostbart. En booking løsning ville føre til at vi hadde kontroll med hvem vi fant frem utstyret til/låste inn på de aktuelle rommene. Ved å ha en bookingløsning så ville vi også ha mulighet til å kontakte den aktuelle bibliotekslåneren dersom noe ble ødelagt eller borte. I løpet av de snart to årene bærekraftslaben har vært i drift har vi hatt lite problemer med at verktøy eller annet har forsvunnet eller blitt ødelagt pga uforsvarlig bruk.

Vi har også gjort oss noen erfaringer med henhold til bruk. For det første trengs det å settes av noe tid på starten og slutten av dagen som ikke er bookbar. Dette tillater at man kan sjekke at rommene er ok etter siste bruker og at man slipper å stresse med å jage noen ut fordi biblioteket stenger. Møterommet har vært svært populært å bruke. Derfor har vi måtte sette begrensning på at en låner kun kan booke det 2 ganger i uken, maks 2 timer, inntil 2 uker frem i tid. Vi har måttet understreke at møterommet kun skal brukes til møter – det er ikke lov til å bruke rommet kun til egenstudier. Det må lages rutiner for sjekk og vedlikehold av alt utstyr – samt en måte å rapportere inn feil slik at det raskt kan fikses.

*Vi bestemte oss for å gjøre forbruksmateriellet gratis tilgjengelig for alle i prosjektperioden siden vi hadde prosjektmidler å bruke til det. Tanken er å innføre betaling på sikt dersom det blir nødvendig. Ved å kunne tilby materiellet gratis så ville vi være mer inkluderende, og det ville bli lettere å etablere laben da terskelen for å rekruttere nye brukere ville være lavere. Tekstiler er i stor grad donert til laben av lånerne, ansatte og lokale gjenbruksorganisasjoner.

Bookingløsningen – erfaringer, begrensinger og videre arbeid.

Det har vært en lang prosess å finne frem til en god bookingløsning – og her er vi fremdeles ikke i mål. Å finne en god løsning har i hovedsak vært en utfordring knyttet til software, kommunens politikk i forhold til hvilke programmer man får bruke og personvernregler knyttet til lagring av data. Det kommer hele tiden nye programmer på markedet og kommunen oppdaterer sine retningslinjer jevnlig – så det kan godt hende at denne utfordringen ikke vil være relevant når det har gått noe tid.

Under prosjektperioden har vi brukt kalender funksjonen i Outlook til å kunne booke rom/utstyr for låner. Denne løsningen innebærer at kun ansatte ved biblioteket kan booke for låner. Låner kan altså ikke booke direkte selv – men må enten fysisk komme på biblioteket, ringe kommunikasjonsvakttelefonen eller sende en henvendelse via kontaktskjema på hjemmesiden. Dette har vært svært tungvint for lånerne og de ansatte. Vi tror bruken av rom/utstyr hadde vært høyere om bookingløsningen var enklere. Det har heller ikke vært mulig å hente ut god statistikk for bruk i denne løsningen. I slutten av prosjektperioden har vi gått over til Bikaboo. Publikum kan nå få oversikt over ledige tidsslotter hjemme og booke selv. Programmet har en lang vei å gå på brukervennlighet og er ikke godt med tanke på å hente ut statistikk.

Andre programmer som har vært vurdert – men har blitt forkastet pga at de har vært for tungvint å bruke for lånere og ansatte, har vært for dyr i innkjøp eller ikke har blitt tilgjengeliggjort av IT-avdelingen i kommunen.

Ønsker til en bookingløsning

I prosessen har vi gjort oss noen erfaringer som forhåpentligvis kan være nyttig for andre bibliotek som tenker på å utvikle lignende tilbud.

- Løsningen må ta sikte på å legge opp til minst mulig (manuelt) arbeid for de ansatte
- Lånere må hjemmefra få lett tilgang til når fasilitetene er ledig og mulighet til å booke
- Det må være lett å avbestille booket tid for lånere og ansatte
- Det må være lett for ansatte å se hvem som har booket hva når slik at dette lett kan sjekkes når lånere kommer til biblioteket
- Det må være lett for ansatte å booke fasilitetene for internbruk (møter, kurs og vedlikehold)
- Betingelser for bruk må være integrert som en del av bookingprosessen
- Det bør være lett å hente ut statistikk over bruk fra programmet

Hvordan sørge for at lånere og ansatte får kompetanse til å bruke det utstyret vi har?

Kompetanse og det å tilegne seg nye ferdigheter er en viktig del av prosjektet og essensielt for å kunne bruke mye av utstyret som er tilgjengelig i bærekraftslaben. På hjemmesiden vår har vi laget enkle veiledninger knyttet til utstyret. Ønske har vært at alle de ansatte som har vakt i underetasjen, der bærekraftslaben er, har en minimumskompetanse i å veilede i utstyret. Dette er for å kunne tilby like god service til lånerne våre her som man får ellers på huset og knyttet til de øvrige tilbudene biblioteket har. Det har vært en utfordring for de ansatte fordi dette er et annerledes tilbud enn det de er vant til og mange føler at de mangler en grunnleggende kompetanse til å veilede i denne typen tjeneste. For å gi de ansatte kompetanse har vi hatt ulike former for internopplæring – gjerne kombinert med en hyggelig sosial aktivitet. Kjerneteamet som jobber med bærekraftslaben har vært på tilbyder siden og åpnet opp for at den enkelte ansatte kan få opplæring på forespørsel. Men det viktigste tilbudet har vært å etablere et åpent skaperverksted en gang i uken. Om en låner etterspør opplæring/veiledning så har den ansatte kunne vise til dette tilbudet. Og de ansatte har selv kunnet delta for å få mer kompetanse og erfaring her.

Faste aktiviteter i Bærekraftslaben på hovedbiblioteket

En del av de faste aktivitetene som biblioteket allerede tilbød ble fra starten av en naturlig del av Bærekraftslaben. Dette gjelder språkaktiviteter (språkafeer og leserom), datahjelp og leksehjelp som er viktige sosialt inkluderende tiltak og absolutt bidrar til et mer bærekraftig samfunn. Aktivitetene bruker mye av tidsressursen til rommet. Rammen for å utvikle nye tilbud ble torsdags ettermiddag + helger der rommet ikke var booket til andre aktiviteter.

Torsdager: Det åpne skaperverkstedet/Åpent reparasjons- og syverksted/Fiksetorsdag

Det har blitt lagt ned mye arbeid i å etablere et åpent skapeverksted en gang i uken. Dette arrangementet kalte vi først «Åpent skaperverksted», men ble senere omdøpt til «Åpent reparasjons- og syverksted» for å gjøre det mer konkret og sette et større fokus på reparasjon. Også dette navnet ble for langt – så det siste er «Fiksetorsdag». Her kan alle som vil komme og få veiledning i å bruke utstyret vi har tilgjengelig. Tanken er å etablere et felleskap/community der det blir naturlig at deltakerne deler kunnskap med hverandre og hjelper hverandre med å lære ferdighetene som trengs for å skape og reparere. Erfaringen er at dette arrangementet senker terskelen for delta og å prøve utstyret for nye brukere. Det gir inspirasjon å se hva andre holder på med og man deler naturlig kompetanse med hverandre når man bygger et slikt felleskap. Når man jobber praktisk så gir det mulighet for å danne et felleskap uten at man snakker samme språk. Slik har bærekraftslaben bidratt til at biblioteket oppnår en annen type sosial inkludering som man kanskje ikke hadde tidligere. Dette gjenspeiles også i publikum som bruker tilbudet – vi har hatt mange med lave språkkunnskaper i norsk som har kommet igjen flere ganger. Man føler seg verdifull når man kan lære vekk noe til andre uten at språk er en barriere. Her har det også oppstått synergier mellom språktilbudene som bruker rommet og fiksetorsdagene. I tillegg til å informere om tilbudet på språkkaffene så har de hatt reparasjon som tema og symaskinene som permanent står der har vekt nysgjerrighet og snakket om. (Incidental learning).

Et godt tips til andre som skal bygge et felleskap, der folk føler seg hjemme og hjelper hverandre, er å være en aktiv del av felleskapet selv. Slik kommer man lett i prat, får innsikt i hvilke prosjekter de andre holder på med, og ikke minst kan man «spleise» mennesker som kan hjelpe hverandre fordi man har den kompetansen som trengs. Her ligger noe av frivillighetens og gratis arrangementer sin magi. Folk er veldig villig til å bidra og gi noe igjen når de får et slikt tilbud helt gratis.

Første lørdag hver måned: Reparasjonskafe med Besteforeldrenes Klimaaksjon

Når man etablere slike tilbud som Bærekraftslaben så kommer man fort i kontakt med resten av miljøet som driver innen samme retning i en by. Mange frivillige, og ofte små aktører, tilbyr reparasjonskaffer eller lignende type arrangementer. Utfordringen for mange av dem er at det blir den lille faste skare som kommer igjen og igjen – og det er utfordrende å rekruttere nye til å komme innom. Dels fordi man har små og bortgjemte lokaler – og dels fordi markedsføring er en krevende øvelse som tar masse ressurser.

Det ble en vinn-vinn-situasjon for biblioteket å samarbeide med Besteforeldrenes Klimaaksjon i Bergen. De har etablert et fast tilbud den første lørdagen i måneden på biblioteket: Reparasjonskafeen for tekstiler. For biblioteket er det gull å få frivillige med kompetanse som kan drive et fast tilbud med lave utgifter. Og for Besteforeldrenes Klimaaksjon kunne vi tilby dem et bedre og mer tilgjengelig lokale med mer utstyr enn de hadde selv. Flere av de andre aktørene i Bergen som driver tilsvarende tilbud har vært i kontakt med oss for å høre om de kan bidra inn mot reparasjonskafeene. Ønske her er å forene krefter for å bygge et større miljø som har nok frivillige å spille på til at man kan holde faste tilbud flytende.

Fiksefester for elektronikk og musikkinstrumenter

Norge er på verdenstoppen i å kaste EL-avfall per innbygger. Våren 2023 tok vi derfor kontakt med Restarters Norway som har utviklet konseptet «Fiksefest» for brukt elektronikk. Her rekrutterer man frivillige med «fikse» kompetanse som kan se på og prøve å fikse elektroniske

gjenstander sammen med dem som tar med seg sin ødelagte gjenstand for å fikses. Restarters Norway har utviklet gode rutiner for hvordan sikkerhet blir ivaretatt og hvordan man kan organisere en fiksefest på best mulig måte. Utfordringen til Restarters er at de er få og Oslobasert. Biblioteket i Bergen fikk derfor lov til å fortsette å utvikle tilbudet «Fiksefester» uten at Restarters var til stede. Vi fortsatte derfor med Fiksefester en gang hver annen/tredje mnd. Som med reparasjonskafeer kommer man lett i kontakt med andre lignende miljøer bare man starter opp et tilbud. Give Music a chance er en veldedig organisasjon som tar imot ødelagte musikkinstrumenter for å fikse dem opp og gi dem til gode formål i lokalmiljøet eller andre steder. Vi forente derfor krefter og arrangerte fiksefester for elektronikk og musikkinstrumenter og til har til en viss grad fått med BIR, det lokale renovasjonsselskapet, på dette. I det siste så har vi eksperimentert med å kombinere disse fiksefestene med konserter for å gjøre det til en større opplevelse og trekke mer publikum. Målet nå er å gjennomføre Fiksefester med konsert fire ganger i året. Her kan det legges til at dette samarbeidet har skapt andre positive ringvirkninger – biblioteket har nå fått supplert sitt omfang av utlånbare musikkinstrumenter med instrumenter fra Give music a chance. De har blitt en god samarbeidspartner og kan levere flere instrumenter til biblioteket etter behov og hjelpe til med fiksing av instrumenter som blir ødelagt. Igjen er et vinn-vinn-samarbeid skapt.

REDIS – mesterskap i redesign

Syng har vært den klart mest populære aktiviteten på torsdagskveldene våre og symaskinene har relativt godt belegg på utlån. For 2022/23 fikk vi noe ekstra midler fra kommunen til å bruke på «tekstilreduserende tiltak». Dette førte til mange sømrelaterte aktiviteter og med bakgrunn i dette startet vi høsten 2023 REDIS – mesterskap i redesign. Formålet med å start dette var å lage noe større, i samarbeid med andre, som kunne nå langt utover bibliotekets grenser og skape et større engasjement for redesign og hvorfor vi må redusere forbruket vårt av nye tekstiler. Samtidig ville dette kunne hjelpe å promotere bibliotekets sytilbud og nå ut til nye målgrupper. Det er mange aktører som heier på redesign – og høsten 23 startet mesterskapet opp med 17 samarbeidspartnere – fra store aktører som Selfmade og Tekstilindustrimuseet til mindre lokale klesdesignere og frivillige organisasjoner som frivilligsentraler og lokallag i Bærekraftig liv. Den eneste betingelsen for å bli samarbeidspartner var at du stod som medarrangør for mesterskapet og var med å markedsføre REDIS i egne kanaler. På denne måten bygget vi en grunnmur av engasjement, kunnskap og samarbeid innen miljøet som brenner for redesign i Bergen. Mange av disse var med i planleggingen, holde arrangementer som støttet opp under REDIS som kurs i syng eller annet og bidro til at det ble en fantastisk finalefest som var like mye for å spre redesignglede og inspirasjon som å kåre en vinner av konkurransen. At det var et samarbeid mellom så mange aktører tillot at vi kunne opprette en egen Instagram kanal og bygge opp en følgergruppe rundt denne for å nå ut til flest mulig. Det at biblioteket tok på seg prosjektledelsen, og det økonomiske i stor grad, var avgjørende for at så mange andre parter hadde anledning til å bidra til REDIS. Høsten 23 deltok 30 mennesker med egne redesignede plagg i konkurransen. Disse ble stilt ut på bydelsbibliotekene og hovedbiblioteket og ble vist frem under finalefesten hvor over 100 mennesker deltok. Høsten 24 gjennomfører vi REDIS for andre gang. Her har vi kunnet forbedre mange elementer – blant annet markedsføringene av alle kursene i syng og redesign som ble tilbudt opp mot konkurransen.

Andre type aktiviteter som har blitt utprøvd

I tillegg til de faste aktivitetene har prosjektmidlene tiltatt at vi har kunnet teste ut tilbud med andre type aktiviteter. I tilknytning til Bærekraftslaben har det blitt satt opp en rekke kurs og arrangementer for å gi publikum kunnskap og ferdigheter knyttet opp til formålet med rommet. Dette inkluderer kurs i sying, 3d printing, podcastproduksjon og lodding for å nevne noen. Vi har av dette lært noe om hvilke aktiviteter som lettere trekker folk enn andre – selv om vi her igjen lider under at det er vanskeligere å rekruttere folk til enkeltstående arrangementer enn faste arrangementer.

De typene kursene vi ser har hatt stor oppslutning er helt grunnleggende sykkunnskaper, møbelomtrekking og kurs som handler om dyrking som tema. Det har vært vanskeligere å rekruttere deltakere til mer tekniske kurs som lodding, 3d printing osv. Dette handler kanskje om hvilket publikum vi når ut til gjennom bibliotekets etablerte kanaler – her er det en overvekt av voksne kvinner. Kurs i podcast og redesign har hatt varierende oppslutning.

Aktiviteter på bydelsbibliotekene

Bydelsbibliotekene har fungert som en forlengelse av Bærekraftslaben og har fått til mye på tross av sine begrensninger når det kommer til plass i lokalet, utstyr og ikke minst personell som har tid til å drifte disse arrangementer. Syrelaterte kurs har vært populære i bydelene. Her har flere bibliotek nå symaskiner og personell som har noe kompetanse innen søm. To av bibliotekene har faste tilbud som «Mandagfiks» og håndarbeids tirsdag. Eksterne kurs med aktører innen søm har også fungert bra. Dyrkingsrelaterte kurs har vært populære etter sesong og har gjerne blitt kombinert med «frøbibliotekene» som flere av bydelene har. I tillegg har det blitt arrangert en rekke byttekvelder på bydelsbibliotekene som har hatt som fokus å minske hver enkelt sitt klimaavtrykk ved å fokusere på gjenbruk fremfor å kjøpe nytt. Det har blitt byttet alt fra halloweenkostymer til kjøkkenutstyr, ullklær og brettspill. NRK lagde et fint innslag fra en av byttedagene som man kan finne her: https://www.nrk.no/vestland/slik-skaffa-dei-halloween-kostyme-gratis_-eg-likar-a-vera-miljoevenleg-1.16153119

Tilstedeværelse på andre arenaer

Ansatte på biblioteket har også vært til stede på andre arenaer for å nå ut til publikum/ulike målgrupper med sine aktiviteter. Her kan nevnes faste undervisningsøkter på Grunnskole for voksne, deltakelse på stand på Torgallmenningen under Gjenbruksuken og tilstedeværelse på Vil Vite under skaperfestival og bruk av egen bibliotekskrok på vitensenteret for å promotere Bærekraftslaben. Vi har også to år på rad hatt stand på studentene sin Gjenbruksdag der vi har hjulpet den å fikse klærne sine samtidig som vi har reklamert for biblioteket sine tilbud. Vi har hatt kontakt med Folkeverkstedet på Deichmanske og lokale makerspace for å utforske samarbeidsmuligheter og gjensidig promotering av hverandres tilbud. Og vi har presentert Bærekraftslabprosjektet på møte med læringsnettverket for storbybibliotekene, på Lifelong learning konferansen på Lillehammer, på møter med andre bibliotek og når vi har hatt besøk fra andre bibliotek. Nylig ble biblioteket også invitert til å holde foredrag på Shiftit – kulturnærings festival for gjenbruk.

I forlengelse av den fysiske bærekraftslaben har det blitt gjennomført arrangementer som har satt søkelys på ulike aspekter innen bærekraft. Blant annet er det gjennomført to paneldebatter med tekstilindustrien og bærekraft som tema samt et frokostmøte hvor klimaetaten i Bergen møtte innbyggere til dialog rundt den nye klimastrategien. Det har også blitt gjennomført

arrangementer på bydelsbibliotekene med fokus på Bærekraft – eksempelvis foredrag om dyrking og åpning av frøbibliotek.

Markedsføring og hvordan å nå ut til potensielle brukere med de nye tilbudene innen bærekraft

Det har vært en krevende øvelse å nå ut til folk med markedsføring av de nye tilbudene. Dette kan skyldes flere faktorer.

Denne typen tilbud ligger utenfor bibliotekets etablerte merkevare. Tradisjonelt sett forbindes biblioteker med bøker og annet kulturinnhold som kan lånes som musikk og film. Biblioteket er også kjent for arrangementer som ofte kobles opp til litteratur på en eller annen måte – enten skjønnlitteratur eller faglitteratur. Bergen bibliotek er kjent for å ha et godt tilbud til barn/barnefamilier med teaterforestillinger, film og kreative verksteder. Det vil kreve tid å innarbeide biblioteket sin bærekraftstilbud som fokuserer på å kunne skape og reparere/forbruksreduksjon. En mulig videre tanke kan være å koble disse arrangementene tettere på merkevaren som biblioteket allerede er kjent for.

Biblioteket når et visst publikum gjennom sine etablerte kanaler. Markedsføringsrutinen er å legge arrangementer ut på hjemmesiden, opprette arrangementet på Facebook og gi drypp av hva som skjer på biblioteket på Instagram. Med tusenvis av arrangementer hvert år drukner de enkelte arrangementene på hjemmesiden slik den er nå. På de sosiale mediekanalene våre har vi en følgergruppe som består i hovedvekt av voksne kvinner og der mest sannsynlig mange er opptatt av de aktivitetene biblioteket tradisjonelt sett er kjent for.

Den arkitektoniske utformingen av biblioteket har bidratt til at det har vært vanskelig å oppdage Bærekraftslaben for folk som er innom biblioteket i et annet ærend. Bærekraftslaben ligger bortgjemt innerst i gangen i underetasjen – det er ikke en naturlig vei for publikum å gå forbi. Hadde Bærekraftslaben lagt et annet sted i bygget med mer trafikk og gjennomgang kunne vi i større grad dratt nytte av å bli eksponert for alle de tusenvis av menneskene som er innom biblioteket.

Markedet for dem som ønsker å fikse og reparere selv er også noe som det må jobbes med. Skal vi få til et grønnere samfunn må vi jobbe med å endre holdninger til det å kunne fikse og reparere selv. Der har vi et langt lærret å bleke i forhold til det forbrukersamfunnet vi har vært vant til å leve i de siste førti årene og det kommer til å ta tid og kontinuerlig innsats å få til å endre disse holdningene.

Når det er sagt kan vi også nevne positive lærdommer vi har fått fra prosjektet. Faste arrangementer, eller i det minste arrangementsrekker, er bedre enn enkeltstående. Da har man ikke bare en sjanse til å delta – ryktet sprer seg, og man har flere muligheter og tider å delta på. Faste arrangementer kan også bygges opp over tid. Arrangementer som spiller opp mot den målgruppen biblioteket allerede når gjennom sine etablerte kanaler går bedre enn de som ikke gjør det – ref. det som ble sagt om kvinner og sy/dyrke prosjekter over. Og om man skal nå ut til nye målgrupper så har vi masse god erfaring med å samarbeide med andre – og da i hovedsak interesseorganisasjoner man samarbeider med om arrangement eller organisasjoner som har en ønsket målgruppe – og som man da ber spre ordet om de/det aktuelle arrangementet. Når

det er sagt så krever dette en god del ekstra innsats og markedsføringen er da veldig arbeidskrevende.

Måloppnåelse/evaluering

Gjennom Bærekraftslaben på biblioteket har mange mennesker fått mer kompetanse og kunnskap til å leve mer bærekraftige liv og ta mer bærekraftige valg. Vi har nådd ut til mange mennesker gjennom vår tilstedeværelse på ulike arenaer og gjennom våre aktiviteter. Vi ser i ettertid at vi kunne vært enda flinkere til å koble aktiviteter sammen med faktakunnskap om hvorfor aktiviteten er viktig. Eksempelvis snakket om hvor mye elektronikk vi kaster og hvilke utfordringer det er på fiksefestene. Men alt i alt har vi fått prøvd ut mange ulike tilbud og lært noe om hva som fungerer bra og mindre bra. Som skissert over er det en utfordring med å nå ut med vårt tilbud – og vi tror vi hadde hatt en god del større oppslutning rundt mange av de ulike tilbudene dersom vi hadde nådd bredere ut og truffet den riktige målgruppen. Det positive er at alle de faste aktivitetene fortsetter etter at prosjektet er slutt – og at faste aktiviteter bygger seg opp over tid.

Bærekraftig gründervirksomhet, prototyping og åpen innovasjon

Delmål 1, leveranse 3: Kurs, foredrag og veiledning om bærekraftig gründer- og forretningsvirksomhet for åpen innovasjon i samarbeid med Etablerersenteret på Vestlandet.

Vi har startet dialogen med Etablerersenteret om å arrangere workshops og foredrag om bærekraftig innovasjon og forretningsutvikling. Dessverre så kom vi aldri så langt som å få gjennomført denne – og når vi skulle plukke opp igjen tråden så hadde ikke Etablerersentret tid. Vi har derfor gjort en del andre grep for å imøtekomme dette delmålet.

Det var fra starten av et ønske om at skaperverkstedet i Bærekraftslaben skulle være et sted hvor man kunne bygge prototyper for å teste ut ideer. Vi har derfor arrangert et eget kurs i prototyping under Innovasjonsuken opp der fokuset var å vise frem potensiale i de ulike verktøyene vi har og arrangert «nerdekveld» for alle skaperverkstedentusiaster sammen med andre skaperverksted i byen for å dele inspirasjon og ideer. Vi har også hatt et foredrag med Eirik Solheim om hvordan han lager ulike installasjoner og prototyper. Aktører som Innovasjonsuken Opp og den nystartede organisasjonen Shiftit har begge brukt laben til å utvikle ideer til bærekraftig merch for sine arrangementer. Flere som bruker laben på torsdager, eller på egenhånd ved å booke utstyr, bruker også fasilitetene til å lage egne prototyper – enten som en del av et hobbyprosjekt eller som uttesting til ulike forretningsideer. For oss som jobber her har det vært viktig å være i dialog med disse menneskene for å fortelle videre til andre hva som lages i laben – det bygger både inspirasjon og læring da vi gjerne introduserer folk for hverandre som kommer i snakk. Flere av dem som har vært på besøk i Bærekraftslaben har blitt veiledet innen entreprenørskap og blitt henvist videre til fylkets Etablerersenter.

Vi har samarbeidet med organisasjonen Ungt Entreprenørskap. Biblioteket har vært til stede på deres arrangementer for å informere om muligheten til å bruke vårt skaperverksted til prototypevirksomhet og annen aktivitet knyttet til deres ungdomsbedrifter. Vi har også har vi tatt imot klasser med elever som enten har workshops der de har lært utstyret i laben eller

omvisning i laben for å se mulighetene som finnes der sammen med en innledning om Bærekraftslabenprosjektet. Dette har resultert i at en god del elever fra ungdomsbedrifter har vært innom på egenhånd for å bruke laben til prototypingsvirksomhet eller tilvirking av markedsføringsmateriale.

Gjennom prosjektperioden har det vært flere foredrag på biblioteket som har satt fokus på entreprenørskap, bærekraft og innovasjon i samarbeid med Innovasjonsuken Opp, First Tuesday, Forskningsdagene og klimafestivalen Varmere, våtere, villere.

Måloppnåelse og evaluering

Vi har inspirert mange mennesker gjennom å vise frem andre sine prosjekter eller oppstartsbedrifter. Og vi ser at flere og flere etter hvert oppdager prototypingsmulighetene som ligger i Bærekraftslaben. Her er det viktig å fortelle høyt om hva laben brukes til slik at nye brukere ser muligheten til å prototype i laben. Vi kunne nok gjort mer i form av workshops som direkte involverte folk til å finne nye løsninger på bærekraftsutfordringer – og da gjerne med tanke på å utvikle nye forretningsmodeller. Og vi ser behovet for at Etablerersenteret kunne informert om hva de kan hjelpe med til mennesker som ikke kommer fra Norge. Begge disse punktene kan tas tak i på sikt dersom vi har kapasitet til det.

Bærekraftsforskning i samarbeid med Universitetsbiblioteket

Delmål 2, leveranse 1: Digital og fysisk veiledning i ressurser, og formidling av digitale ressurser via nettsider og sosiale media. Kurs i UB sin portal for bibliotekarer og publikum.

I starten av prosjektet hadde vi et møte med Universitetsbiblioteket (UB) for å se på hvordan vi kan skape et godt samarbeid mellom oss basert på deres nettportal www.baerekraftsforskning.no som formidler akademisk forskning rundt bærekraftsmålene til allmenheten. Nettportalen var på dette tidspunktet ikke ferdigutviklet. UB var opptatt med å ferdigstille sin løsning og det var utfordrende å få til at de skulle tilrettelegge for at enkelt forskere skulle drive med formidling i form av foredrag eller podcaster. Vi måtte derfor tenke nytt rundt delmål 2, leveranse 3 som skissert senere.

Det første kurset som ble holdt for bibliotekansatte tok mer form av å bli en konstruktiv workshop med tilbakemeldinger på brukervennlighet som UB tok med seg i det videre arbeidet. Når nettportalen var mer ferdigutviklet ble det holdt et internkurs for alle ansatte som ønsket i hvordan man kan bruke bærekraftsforskning.no.

Portalen har blitt promotert ved å ha en synlig roll-up i Bærekraftslaben om tjenesten, omtale i av tjenesten i introen til podcastepisoder som handler om bærekraftsforskning og tilstedeværelse på bærekraftsdag for studenter. Samarbeidsprosjektet ble også presentert på Lifelong learning ICDE conference i Lillehammer i februar 2023.

UB produserte innhold om bærekraftsforskning som kunne deles på Biblioteket og UB sine sosialemedie plattformer. Det ble laget en nyhetsartikkel på bibliotekets hjemmeside. <https://bergenbibliotek.no/aktuelt/finn-baerekraftsforskning-en-ny-sokemotor>

Delmål 2, leveranse 2: Samarbeid med kunnskapsformidlere fra academia om arrangement om bærekraft med streaming / podcast. Samarbeid med UiB sin konferanse for bærekraft - <https://www.uib.no/en/sdgconference>, og UiB Global

Delmål 2, leveranse 3: Podcastserie om de 17 bærekraftsmålene i samarbeid med UiB og andre kunnskapsorganisasjoner

Da det ikke ble noe samarbeid med UB (UiB) rundt podcaster så måtte vi tenke nytt. Vi valgte derfor å slå sammen delmålene over og utvikle vår egen foredragsrekke om ulike aktuelle bærekraftstema og forskning knyttet til disse. Det ble gjort opptak av alle foredragene slik at de kunne bli gjort om til podcastepisoder. Disse har blitt publisert som en egen foredragsrekke i biblioteket sin egen podcast Akademisk aften.

https://open.spotify.com/playlist/5C5rfSe0spLRfp4aBG4fET?si=ydjN4avnTGm3v_WPZA6tA

For hver episode så har det blitt laget en kort intro som forteller at dette er en del av Bærekraftslabenprosjektet og en oppfordring til å bruke portalen bærekraftsforskning.no for å skaffe seg mer kunnskap. Det første foredraget i serien var også en del av programmet til UiB sin SDG konferanse.

Foredragsrekken bestod av følgende:

- Arbeidsmarkedet i Norge for innvandrere
- Prøt, pisk og politikk (om bærekraftstiltak. Hva skal være opp til hver enkelt og hva skal politikere og andre innføre strengere regelverk for?)
- Kunstig intelligens og bærekraft
- Hva skjer med artsmangfoldet i Norge?
- Hvordan bygge bærekraftige byer og boliger?

En annen foredragsserie som har blitt utviklet har handlet om oppmerksomhet i vår digitale tidsalder og forskning knyttet til dette. Her har vi altså sett på helseperspektivet av bærekraft. Dette var i utgangspunktet ikke tenkt som en foredragsserie – men kan i retrospekt ses på som dette. Det hele startet med en enorm medieoppmerksomhet knyttet til dette temaet på starten av 2023. Våren 2023 arrangerte vi tre arrangementer knyttet til dette temaet.

- «Fokus i en digital hverdag – hva har teknologien gjort med oss?» samarbeid med First Tuesday
 - Foredrag ved Johan Hari om boken hans «Stjålet fokus»
 - Presentasjon av foreløpige funn i det norske forskningsprosjektet Digital detox som ser på effektene av å koble av fra digitale distraksjoner og hva disse distraksjonene gjør med oss – spesielt med tanke på evne til konsentrasjon og lesing.

Som en konsekvens av å ha tatt opp dette temaet startet Bergen Bibliotek opp et nytt tilbud ved navnet «Dyplensing». Dyplensing er en mulighet til å få lov til å lese uforstyrret fra digitale distraksjoner på biblioteket sammenhengende i fire timer. Alle mobiler, PCer mm. som du måtte ha låses inn i et skap og de som har meldt seg på får tilgang til et eget rom med komfortable stoler hvor man kan del i et stille og uforstyrret lesefelleskap.

Foruten om disse foredragsrekkene så har det blitt gjennomført flere enkeltstående arrangementer som kan falle inn under temaet bærekraft og forskning. Her har det vært foredrag på bydelsbibliotekene om biologisk mangfold og flere debatter om bærekraft i tekstilindustrien på hovedbiblioteket.

Måloppnåelse og evaluering

Vi har nådd ut til mange med forskning knyttet til bærekraft og fått til en stor bredde i temaene som har blitt tatt opp. Vi ser at vi trekker mest folk til arrangementer som enten treffer «tidsånden»/er sammenfallende med aktuelle temaer som tas opp i media eller der vi har store kjente navn som foredragsholdere. Og i bibliotekets verden er gjerne de store kjente navnene forfattere av faglitterære bøker som har blitt populære. Det er vanskeligere å trekke folk til arrangementer med lokale forskere som ikke er så kjent – selv om de leverer gode foredrag av høy kvalitet. På denne typen foredrag er det mer folk fra den eksisterende «miljøbevegelsen» eller folk innen fagområdet som blir tatt opp som kommer. Igjen kan dette delvis skyldes biblioteket sin merkevare og tilhørende følger-skare i sosiale medier som skissert tidligere. Det er også en del av omstillingen til et mer bærekraftig samfunn få folk til å bry seg om de temaene som blir tatt opp – og her har vi et stykke vei å gå for å engasjere flere i samfunnet.

Visuell profil, kommunikasjonskampanje og utstillinger i biblioteksrommet

Delmål 3, leveranse 1: Utvikle visuell profil og innhold i kommunikasjonskampanje. Bærekraftsmålene skal være synlige i Bærekraftslabben og læringsrommene, og vi skal aktivt bruke utstillingsmuligheter i bibliotek for å få fram miljøbudskap og bærekraftsmål i samarbeid med lag og institusjoner

- Utvikling av visuell profil og hvordan bærekraftsmål og tilbud kommuniseres på biblioteket
- Kommunikasjonskampanje på vg.no og i egne sosiale media kanaler
- Utstillinger i biblioteksrommet som har hatt bærekraft som tema

Utvikling av visuell profil og hvordan bærekraftsmål og tilbud kommuniseres på biblioteket

Det har blitt utviklet en egen logo og visuell profil for Bærekraftslaben. Denne er brukt på utsiden av rommet for å vise hva det er samt for å merke de ulike rommene som tilhører Bærekraftslaben. I selve rommet er bærekraftsmålene synlig på roll-upen for bærekraftsforskning.no samt på infoskjermen. Her kommuniseres også de ulike tilbudene vi har i bærekraftslaben. Det har i prosjektet blitt laget en liten film som viser alt utstyret som er tilgjengelig. Det er også blitt laget roll-ups som oppfordrer folk til å komme til bærekraftslaben for å fikse tingene sine/bruke utstyret. Roll-upen har vært med på diverse aktuelle arrangementer for å promotere tilbudet. Det har ikke blitt hengt opp noe annen permanent informasjon om bærekraftsmålene i laben da dette ikke var ønskelig fra ledelsen på biblioteket.

På biblioteket sin egen hjemmesiden er det laget en underside som omhandler

Bærekraftslaben: <https://bergenbibliotek.no/baerekraftslaben>

Kommunikasjonskampanje på vg.no og i egne sosiale media kanaler

I prosjektsøknaden står det om dette målet:

«I denne delen av prosjektet skal vi kommunisere og synliggjøre hvorfor det å bruke biblioteket er å ta et bærekraftig valg, og hvorfor du, ved å bruke biblioteket, bidrar til at verden når

bærekraftsmålene innen 2030. På denne måte ønsker vi også å nå ikke-brukerne og få flere til å bruke biblioteket.»

Etter en grundig evaluering sammen med teamet som skulle jobbe med kommunikasjonskampanjen kom vi frem til at vi ville nå ut til målgruppen menn 20-45 år i bergensområdet. Dette er en aldersgruppe som i liten grad bruker biblioteket i dag. Her ville vi sette fokus på alt biblioteket gjør som er bærekraftig og som ikke handler om bøker. Som skissert over har biblioteket en sterk merkevare som i stor grad er knyttet til bøker – dette ble altså vår mulighet til å påvirke denne oppfatningen og fortelle om alle de andre fantastiske tilbudene vi har og hvordan disse tilbudene bidrar til bærekraft. Etter en grundig undersøkelse falt vi ned på at en betalt innholdsannonse på vg.no var den kanalen som mest effektivt ville nå vår målgruppe. I tillegg brukte vi målrettet annonsering gjennom våre egne kanaler i sosiale medier.

VG artikkelen ble delt inn i tre hovedområder som alle hadde egne landingssider knyttet til dem fra annonsen på VG sin side:

Alt du kan låne på biblioteket (som ikke er bøker):

[Lån det på biblioteket — Bergen Offentlige Bibliotek \(bergenbibliotek.no\)](#)

Alt du kan lære på biblioteket:

[Lær noe nytt på biblioteket — Bergen Offentlige Bibliotek \(bergenbibliotek.no\)](#)

Biblioteket som en sosialt inkluderende møteplass for alle:

[Delta på arrangementer — Bergen Offentlige Bibliotek \(bergenbibliotek.no\)](#)

Til hvert av disse områdene ble det utviklet en liten filmsnutt som kunne brukes i annonsen, etter annonsen på vg.no som retargeting mot dem som hadde trykket på annonsen, og som filmer i bibliotekets egne kanaler (infoskjermer, SOME-kanaler og hjemmeside). I alt ble det utviklet fire filmsnutter. Disse spiller alle på humor og fremmer hvordan biblioteket bidrar til bærekraft. Filmene er laget på en slik måte at de lett kan benyttes av andre bibliotek ved å bytte ut sluttplakaten.

Filmene finnes her (og i Best practice kit) :

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLoLcGNQlgjbGxRfgZ2v9O63BVJTec2ZYg>

Effekt av kommunikasjonskampanje

Vi har ikke så gode måter å måle i hvilken grad kommunikasjonskampanjen traff. Ideelt sett skulle vi betalt et analysebyrå for å måle kjennskap til merkevare og hvilke bibliotekstjenester menn i målgruppen kjente til før og etter kampanjen. En slik måling koster mye penger og vi måtte derfor ta utgangspunkt i de målemetodene vi hadde tilgjengelig.

Utlån	sep.23	sep.24	Endring i tal	Endring i prosen	okt.23	okt.24	Endring i tal	Endring i prosent
Utlån menn 20-45 totalt	7360	6860	-500	-6,80 %	6811	7920	1109	16,30 %
Utlån alle totalt	68172	63899	-4273	-6,30 %	67941	73353	5412	7,80 %
Utlån menn 20-45 (eksklusiv bøker)	1085	758	-327	-30,15 %	979	940	-39	-4 %
Utlån alle (eksklusiv bøker)	8964	7387	-1577	-17,60 %	9168	6660	-2508	-27 %
Utlån menn 20-45 - bøker	6275	6405	130	2,00 %	5832	7349	1517	26 %
Utlån alle - bøker	14675	14260	-415	-2,80 %	14769	17627	2858	19 %
Utlån menn 20-45 - instrument	1	3	2	200,00 %	1	7	6	600 %
Utlån alle - instrument	2	6	4	400,00 %	1	8	7	700 %
Utlån menn 20-45 - spill	154	140	-14	-9,00 %	133	144	11	8,27 %
Utlån alle - spill	632	468	-164	-26 %	662	588	-74	-11,20 %
Utlån menn 20-45 - dvd + blu-ray	472	355	-117	-24,80 %	377	379	2	0,50 %
Utlån alle - dvd + blu-ray	883	627	-256	-29 %	869	738	-131	-15 %
Utlån menn 20-45- lydbok på CD	26	28	2	12 %	49	45	-4	-8,16 %
Utlån alle - lydbok på CD	97	86	-11	-11,35 %	157	111	-46	-29,30 %
Utlån menn 20-45 lydopptak (CD+LP)	112	51	-61	-54,50 %	100	33	-67	-67 %
Utlån alle - lydopptak (CD+LP)	362	198	-164	-45,30 %	373	214	-159	-42,60 %
Utlån menn 20-45 noter	30	21	-9	-30 %	40	47	7	17,50 %
Utlån alle - noter	79	56	-23	-29,10 %	90	214	124	137,80 %
Utlån menn 20-45 - realia (chromebook, konsoller osv)	167	99	-68	-40,70 %	170	133	-37	-21,75 %
Utlån alle - realia (chromebook, konsoller osv)	880	700	-180	-20,45 %	1013	889	-124	-12,25 %
Utlån menn 20-45 brann-billett-	5	4	-1	-20 %	8	4	-4	-50 %
Utlån alle - brann-billett	20	19	-1	-5 %	17	14	-3	-17,65 %
Utlån menn 20-45 tidsskrift	36	27	-9	-25 %	34	40	6	17,65 %
Utlån alle - tidsskrift	197	222	25	12,70 %	235	315	80	34 %

Statistikk hentet ut fra Bergen Offentlige bibliotek sitt system.

Måling – egen statistikk

Da kampanjen ble gjennomført fra 1-30 september så tok vi utgangspunkt i å se på vår egen statistikk for september og oktober for så å sammenligne denne med september og oktober i året før. Dette gjøres da vi vet at utlån varierer en del med tid på året.

Metoden har store svakheter og kan på ingen måte isolere tallene til effektene av kommunikasjonskampanjen eller ta høyde for andre faktorer som har påvirket. På flere av områdene som måles er også tallene så lave at små endringer vil gi store utslag i prosent utlånet har økt eller falt.

Men om vi skal se stort på det så ser vi at vi har fått en svak positiv økning i antall menn i målgruppen som har fått lånekort i oktober og vi kan se at lån av bøker spesielt har gått opp. Om kampanjen har hatt noe å si her så kan det antyde at kampanjen tar litt tid for å ha effekt og at den kanskje best har virket rundt å spre bevissthet rundt biblioteket. Men det er som sagt ikke mulig å dra noe årsak-virknings konklusjon ut av disse dataene.

Kampanje i sosiale medier og VG

VG kampanjen fikk over 900 000 visninger og 9448 klikket seg videre inn på annonsen.

Fra vår egen betalte kampanje i sosiale medier kunne vi se hvor mange som annonsen hadde nådd ut til og vi kunne se hvor trafikken kom fra på landingssidene våre.

Generelt kunne vi se at vi fikk mange flere klikk for pengene og nådde godt ut til riktig målgruppe (menn 20-45år i Bergen) gjennom å bruke relativt små beløp på egne sosiale medier kanaler. Så kostnad per klikk inn til undersider var mye gunstigere gjennom å betale for annonser i egne sosiale medier enn å bruke betalt innholdsplassering på vg.no.

Derimot kunne vi se at dem som gikk inn å lese undersidene fra vg.no i gjennomsnitt hadde hatt noen lengre tid inne på siden. (lesetid) Dette kan kanskje tyde på at leseren var mer engasjert etter å ha kommet via artikkelen på vg.no. Det krevde også flere klikk (forside –artikkel – lenke i artikkel) kontra våre egne annonser (annonse – klikk inn til aktuell underside)

Vi skal heller ikke undervurdere hvordan 900 000 visninger på vg.no er med på å bygge bibliotekets merkevare – men dette vil som skissert kreve en større operasjon å måle.

Den fullstendige rapporten legges ved best practice kit.

Utstillinger i bibliotekrommet som har hatt bærekraft som tema

Gjennom prosjektperioden har vi hatt tre utstillinger som har hatt et uttalt bærekraftsfokus på ulike måter.

- **Hvordan kan man lage møbler av gjenbruksmaterie/ redesign?** Utstilling v/møbeldesigner Lea Sangolt Nagelstad på hovedbiblioteket under Gjenbruksuken.
- **Gjenskape og bevare natur.** Utstilling i regi av Dark Arkitektkontor «Bergen skal bli Norges grønneste by, og for å oppnå målene i naturstrategien må vi gjenskape, bevare og styrke naturen i og rundt byen vår - noe som krever samarbeid, kompetanse, kunnskap og formidling.» Utstillingen bestod i hovedsak av fakta om naturen eller «visste du at...» plansjer. Disse ble satt opp i bibliotekets 1.etasje.
- **Hva nå? Endringslaben** En vandretstilling med tilhørende skoleopplegg i regi av Nordic International Support Foundation (NIS).

Utstillingen ble arrangert i september og oktober 2023. Utstillingen var åpen for publikum om ettermiddagen og i helgen. Totalt deltok 566 elever på utstillingen gjennom skolebesøk som inkluderte et pedagogisk opplegg i regi av NIS.

Om utstillingen:

Hvordan henger hverdagen vår i Norge sammen med det store begrepet «bærekraftig utvikling»? Hva skal til for å skape en mer bærekraftig verden, og hvordan kan hver og én av oss bidra?

Dette er noen av spørsmålene skoleelever inviteres til å utforske i prosjektet *Hva nå? Endringslaben*. Prosjektet består av en interaktiv utstilling som skoleklasser besøker, og undervisningsopplegg for bruk i for- og etterkant. Målene med prosjektet er:

1. Å øke barn og unges bevissthet rundt hvordan valg vi tar i hverdagen er knyttet til globale bærekraftutfordringer. Dette gjøres ved å bruke produkter og industrier som elevene kjenner godt som utgangspunkt for å utforske bærekraft.

2. Å inspirere barn og unge til å se på seg selv som en del av løsningen på utfordringene. Dette gjøres ved å vise konkrete eksempler på hvordan organisasjoner, bedrifter og andre jobber for å fremme bærekraft, og på hvordan hver og én av oss kan bidra.

I tillegg til disse utstillingene har vi hatt mindre interne utstillinger som har fremmet bærekraft på bibliotek – både som en del av uke 17- bibliotekene sin egen bærekraftsuke, som en del av Gjenbruksuken og utstillinger knyttet til REDIS -mesterskap i redesign.

Måloppnåelse og evaluering

Vi har fått satt stort fokus på bærekraft på biblioteket og nådd ut til mange gjennom våre utstillinger, kommunikasjonskampanje og materiell utviklet i tilknytning til Bærekraftslaben. Dette har bidratt til at bærekraft og bibliotek har blitt tettere koblet sammen for våre besøkende og for byens befolkning. Potensielt vil dette føre til at nye brukere også trekkes til biblioteket og at deres biblioteksbruk kan bidra til et mer bærekraft i samfunnet i form av at mange tilbud blir tilgjengelig for alle (gjennom bibliotekets gratisprinsipp) eller at de reduserer sitt eget forbruk ved å låne eller reparere fremfor å kjøpe nytt.

Informasjon på bibliotekets hjemmeside om bibliotek og bærekraft

Delmål 3, leveranse 2: Utvikle infografics og visualisering av statistikk og data som skal synliggjøre sammenhenger, valg og avtrykk

Det har blitt utviklet en egen underside på bibliotekets hjemmeside som omhandler hvordan biblioteket bidrar til bærekraft. Her har man trukket frem de bærekraftsmålene som biblioteket fokuserer på i sin egen handlingsplan (4,10,11 og 17) og skrevet om hva biblioteket gjør i forhold til disse. Det er også et avsnitt om hva du selv kan gjøre for å bidra til å nå disse målene – og da med fokus på tiltak som du kan gjøre ved å bruke biblioteket på ulike måter.

Her finner man siden: <https://bergenbibliotek.no/baerekraft-bergen-offentlige-bibliotek>

Nederst på denne siden jobber vi må utvikle en visning der vi kobler statistikk sammen med bærekraftsmålene. Denne visningen er tenkt delt opp i to ulike deler.

1. Statistikk over utlån (bøker + alt det andre i den grad vi får det til) og knytte dette til delingsøkonomi og de miljømessige fordelene det har.
2. Statistikk over arrangementer knyttet til bærekraftsmålene.
Nesten alle arrangementene biblioteket har kan knyttes til bærekraftsmål nr. 10 i forhold til å være sosialt, økonomisk og politisk inkluderende da de er gratis og åpne for alle. Dette vil vi derfor synliggjøre ved å koble vår arrangementsstatistikk til dette bærekraftsmålet.

Det jobbes med å utvikle en løsning som kan kategorisere arrangementene våre etter bærekraftsmål nr. 4, 10, 11 og 17 med en forklaring til sammenhengen mellom bærekraftsmålet og arrangementet. Vi arbeidet en del tid med å se på hvordan vi kunne utvikle denne løsningen.

Etter en innspillsrunde fra ledelsen og andre konkluderte vi med å legge del 2 på is. Det blir vanskelig å si at biblioteket bidrar til bærekraft ved sine arrangementer da vi ikke måler læringen eller publikums sitt utbytte. Men vi kan si at mange av bibliotekets arrangementer har som intensjon å bidra til bærekraft.

Som en del av arbeidet har hele bibliotekets tjenestekatalog blitt analysert i forhold til hvilke bærekraftsmål de ulike tjenestene er med å dekke.

Selv om analysedelen her ikke vil synes på biblioteket sin hjemmeside så er den nyttig for å synliggjøre internt hvor mye biblioteket gjør i forhold til bærekraft.

Måloppnåelse og evaluering

Å utvikle en slik underside har ført til en bevissthet i organisasjonen om hvordan vi jobber med bærekraft. Gjennom det videre arbeidet vil vi forhåpentligvis få noen gode diskusjoner om hvordan de ulike arrangementene samsvarer til FN sine bærekraftsmål og delmål som tilhører disse.

For publikum sin del vil undersiden på hjemmesiden gi et veldig klart bilde av hvordan biblioteket bidrar til bærekraft og hvordan deres bruk av biblioteket bidrar til bærekraft. Forhåpentligvis kan vi på sikt få visualisert dette på infoskjermer og i sosiale medier også dersom det lar seg gjøre.

Delmål 3, leveranse 3: Prosjektet vil utvikle et Best Practice Kit til bruk i andre biblioteker.

Det har blitt utviklet en presentasjon for andre bibliotek som oppsummerer Bergen Bibliotek sitt arbeid med Bærekraftslab prosjektet. Presentasjonen inneholder hva vi har gjort i prosjektet, læringer fra dette, samt tips og triks for hvordan man kan få til et godt samarbeid med relevante aktører.

I tillegg til dette vil de fire filmsnuttene som har blitt laget i tilknytning til prosjektet bli tilgjengelig for alle landets biblioteker. Vi ser på muligheten for å dele våre erfaringer fra prosjektet med andre biblioteker i landet gjennom ordningen ved navn «Digitalt påfyll».

Innhold i best practice kit

- Betingelser for bruk av rom og utstyr i Bærekraftslaben
- Spørsmålskort til Bærekraftskafé
– kortstokk med samtalestartere utviklet sammen med ungdomsskoleelever i Bergen
- Podcaster - Foredragsrekke om forskning og bærekraft
De ulike foredragene er samlet i denne spillelisten:
https://open.spotify.com/playlist/5C5rfSe0spLRfp4aBG4fET?si=ydjN4avnTGm3v_WPZA w6tA
- Filmene som ble laget til kommunikasjonskampanjen finnes her:
<https://www.youtube.com/playlist?list=PLoLcGNQlgjbGxRfgZ2v9O63BVjTec2ZYg>
og vedlagt som filer

- Tjenestekatalogen merket ut fra bærekraftsmålene og delmål knyttet til dem.
(Dette er ikke et fullstendig dokument – men et forsøk på å kartlegge tjenestene våre knyttet opp mot de 17 bærekraft målene sine delmål som også ligger vedlagt)
- Bærekraftsguide for arrangementer
Kriterier for å kategorisere de ulike arrangementene våre ut fra bærekraftsmålene
(Dette er ikke et fullstendig dokument – men et forsøk på å kartlegge arrangementene våre knyttet opp mot de 17 bærekraft målene sine delmål som også ligger vedlagt)
- Refleksjonsnotat knyttet til «Bærekraftsguide for arrangementer»
- Bærekraftsmålene – tekst til alle mål og delmål
- Fiksefest – markedsføringspakker inkludert videoer, stillbilder mm.
- REDIS – promofilm
Promofilm som ble laget fra finalen i REDIS 2023
- Bærekraftslaben - AI generert podcast om prosjektet

Erfaringsdeling med andre

Gjennom hele prosjektperioden har vi i ulike sammenhenger fortalt om bærekraftslabenprosjektet og delt våre erfaringer med andre.

Her har vi presentert eller fortalt om prosjektet:

- Lifelong learning konferansen på Lillehammer
- Next Library i Århus
- Bergenske Biblioteksseminar
- First Tuesday nettverket i Bergen
- Shiftit festivalen
- Studentsamskipnaden SAMMEN sin gjenbruksfestival
- Ungt Entreprenørskap sin samling for ungdomsbedrifter
- Klimakonferansen Varme Våtere Villere (studentdagen)
- Bergen kommune sin egen konferanse med fokus på klimaarbeid

I tillegg har presentert prosjektet for en rekke besøkende skoler, ungdomsråd og andre bibliotek som har besøk Bergen Offentlige Bibliotek

Disser organisasjonene har vi samarbeidet med i prosjektet:

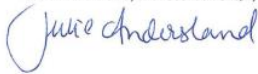
BIR - Bergen Kommune - Bergen Næringsråd – Bergen Fellesverksted - Besteforeldrenes Klimaaksjon - B Passion redesign - Bærekraftige liv – E-minus designstudio - Fileks AS – Give music a chance – Innovasjonsuken OPP - Klimaetaten i Bergen – Loope – Læringslaben ved Høgskulen på Vestlandet - Magneten Frivilligsentral – Media city Bergen - Møllaren Frivilligsentral - Naturvernforbundet Hordaland –SDG-konferansen - Selfmade –Shiftit ombruksmarked for scenekunst - Tekstilindustrimuseet – Universitetsbiblioteket - Årstad videregående skole

C. Regnskap for prosjektet

Bærekraftslaben - regnskap til NB (2022-2024)

Budsjett fra søknad (vi fikk tildelt 60% av omsøkte midler)	Budsjett ut fra søknad	Totale utgifter	Inntekter
Nasjonalbiblioteket			900000
Egenandel Bergen Offentlige Bibliotek			594000
A: Delmål 1, leveranse 1: Bærekraftssamtaler - Samtaler/dialoger mellom elever ved ungdomsskoler og seniorer, med bærekraft og fremtiden som tema. Samtalebasert formidling og læring - planlegging og gjennomføring av arrangement og samtaler	144000	30356	
B: Delmål 1, leveranse 2: Utvikling av bærekraftslaben – Utvikle lab for bærekraft i underetasjen på Hovedbiblioteket med satellitter ut til filialer, Vilvite og utadrettet lokasjoner/pop-up.	225000	398421,93	
C: Delmål 1, leveranse 3: Kurs, foredrag og veiledning om bærekraftig gründer- og forretningsvirksomhet for åpen innovasjon i samarbeid med Etablerersenteret på Vestlandet.	84000	100000	
D: Delmål 2, leveranse 2: Samarbeid med kunnskapsformidlere fra akademia om arrangement om bærekraft med streaming / podcast.	90000	90418,28	
E: Delmål 2, leveranse 3: Podcastserie om de 17 bærekraftsmålene i samarbeid med UIB og andre kunnskapsorganisasjoner	105000	90000	
F: Delmål 3, leveranse 1: Utvikle visuell profil og innhold i kommunikasjonskampanje.	105000	145177,42	
G: Delmål 3, leveranse 2: Utvikle infographics og visualisering av statistikk og data som skal synliggjøre sammenhenger, valg og avtrykk,	90000	90000	
H: Delmål 3, leveranse 3: Prosjektet vil utvikle et Best Practice Kit til bruk i andre biblioteker.	75000	71548,27	
I: Prosjektleder	576000	710000	
Totalt		1725921,9	1494000
Balanse			-231921,9

Julie Andersland, Biblioteksdirektør, Bergen Offentlige Bibliotek

*BOB har dekket inn underskuddet i prosjektet ved å opprettholde egenandel fra det omsøkte budsjettet, i form av arbeidsinnsats.